

„Viva la Revolucion?“

LEZENÍ NA KUBĚ

Přijel jsem na Kubu, abych si vyzkoušel lezení v novém kontextu – geografickém, politickém i společenském. Tušil jsem, že asi získám nějaké nové zkušenosti, ale vůbec jsem neměl představu, jak silné nakonec budou. Mohu tak říct, protože jsem to zjistil, jaký rozměr tu lezení má pro skupinu mladých lidí. Pro obyvatele Viñales se zdá být pevným bodem ve světě, kde nemají žádné skutečné vyhlídky. Na mizernou situaci, jakou je život v komunistické zemi, reagují ohromnou radostí ze života, obrovskou solidaritou a neuvěřitelnou pohostinností. V tom posledním se, zdá se mi, skrývá i nevyřčená žádost o pomoc. Tady je tedy trochu jiný příběh o lezení na Kubě, který vůbec nesestává z popisů této báječné lezecké oblasti. Je to prostě příběh několika skvělých kluků a toho, jak se podle mě věci mají.

Posun v perspektivě

O lezení na Kubě jsem toho ve skutečnosti moc nevěděl, ale docela určitě jsem na ně byl zvědavý. Po prvním týdnu jsem musel uznat, že je o moc lepší, než jsem původně očekával. Příkré jeskyně a pevné útesy s parádními chytý. Tuny bočáků, stalaktitů, výstavní převisy, a tohle všechno v úžasném prostředí, „Parque Nacional Viñales“. Nádherná krajina s hustým deštným pralesem na malých horách a úrodných polích roviny Viñales.

V tuhle chvíli s místními kluky už lezu několikátý den. Trávím s nimi celé dny a díky tomu jsem pochopil několik věcí, které mají mnohem větší váhu než lezecká zkušenost jako taková. Rozhodl jsem se tedy, že napíšu trochu jiný typ článku. Takový, který se nezabývá lezením samotným, ale životy těch, s nimiž jsem se lezení věnoval.

Kdo může, ten mizí!

Obyvatelé Viñales jsou dobří kluci. Všichni se v mém pokoji v „casa particulares“ Oscara Rodrigueze pohodlně natáhli nebo posadili, jako by to bylo u nich doma. Už je znám asi týden a za tu dobu se z nás stali dobří přátelé. Všem jim je mezi patnácti a pětadvaceti a jejich domovem je lezecké epicentrum Viñales. Samozřejmě že se toho chci o jejich životech a lezení tady dozvědět víc, takže se začínám ptát:

„Kolik je tady ve Viñales lezců?“ chci vědět.

„My, co jsme tady! Jsme všichni,“ odpovídá Yarobies. „Všichni, co zbylí!“

„Co tím myslíš?“ žádám vysvětlení.

„No, všichni lezci, kteří se účastnili začátku vývoje Viñales, už jsou pryč. Úspěšně opustili Kubu. Přijeli do Kanady,

nepřijeli ze studijního pobytu ve Španělsku nebo se prostě nevrátili ze sponzovaného pobytu v zahraničí!“

V Yarosově vysvětlení je cítit spousta hořkosti a bezmoci. A během dalších dvou týdnů s ním, Adrianem, Maikem, Jenrim, Leosvandisem a Roberlandym, mi začíná být jasné, jaké okolnosti životy těchto kluků provází, a jejich komentáře tak chápu o něco lépe.

Žijí v zemi, která podléhá tvrdému obchodnímu embargu a ve společnosti, která má očividně pocit, že jí komunismus na otázky nastolené 21. stoletím nedává ty správné odpovědi.

Mizerná ekonomická situace, která tu trvá celá desetiletí, a politické nepokoje nechaly na duších lidí hluboké jizvy. Mnozí z nich vám připadají rozčarování a bezmocní tváří v tvář prohnitému sys-

tému, který často vtrhne i do jejich soukromí. Život jim pěkně komplikuje hlavně napjatá ekonomická situace. Jen pomyslete na zboží na příděl a vládou vydávané potravinové lístky!

Učitel Adrian uhodí hřebík na hlavičku: „Učím na základní škole a dostávám 15 € měsíčně. Co si za to asi tak koupím, i kdyby tu bylo něco k mání?“

Častá setkání se zahraničními lezci, nelegální televizní vysílání z Floridy, příběhy příbuzných, kteří teď žijí v USA, a nedávno i internet dávají Kubáncům přesný obraz světa „tam venku“, mimo Kubu. Vědí o svobodě a bohatství zahraničních lezců, ale oni sami jsou uvězněni v bolavé realitě.

Jednou odpoledne tuhle realitu okusím, když navštívím patnáctiletého Jenriho u něj doma. Jsem prostě zvědavý, jak

Žije jeho rodina, takže po lezení jdeme já, Roberlandy a Leosvanis k němu. Když dojdeme k domu jeho rodiny – jednoduché dřevěné budově, pere zrovna jeho matka venku prádlo. Po krátkém „buenas dias“ najednou začne vyvádět, ječí na nás a hlavně na Jenriho.

„Cože, ty jsi zas lezl!“ křičí „Nemůžu uvěřit, že jsi šel zase lézt! Něco tak pitomého a nesmyslného! Měl bys pracovat v pekárně a něco vydělat. Jednou spad-

neš a zabiješ se a já tě ještě budu muset pohřbívat!“

Uklidní se stejně rychle, jako začala řvát, a vyzve nás, abychom šli dál. Chýše se skládá jen ze tří místností: malé vstupní haly se dvěma židlemi a ledničkou, obývací se dvěma postelemi, otevřenou linkou a elektrickým sporákem se dvěma plotýnkami a konečně z koupelny se sprchou a záchodem. Tak tady Jenri, jeho matka a dvě sestry žijí.

Tenhle zážitek pravděpodobně popisuje situaci mnoha mladých lidí na Kubě. Stará generace nechápe touhy a potřeby mladých a dokonce se kvůli nim cítí jaksi trapně. Individualita, hledání sebe sama a vlastních hranic není v drsném každodenním životě prioritou. Realita, v níž žije Jenriho matka – přinést domů něco k jídlu, poskytnout rodině střechu nad hlavou a základní věci – ji drží stranou od nadějí a snů jejího syna. Myslím, že tato žena pečl o svou rodinu odvádí ohromnou práci, ale nemá vůbec ponětí, kdo její syn je.

A-PDF Split DEMO : Purchase from www.A-PDF.com to remove the watermark

Koalice naděje

Obyvatelé Viñales jsou chytrí kluci. Podle mého názoru úspěšně zkombinovali své lezecké zkušenosti a svůj život v unikátní strategii. Vytvořili si vlastní skupinu, vlastní realitu, která drží při životě naději na lepší život, světlejší budoucnost, svobodu a individualitu. Tajně jsem si ji pojmenoval – říkám jí „Koalice naděje.“

Na první pohled se vám mohou zdát jako pouhá parta lezců, ale když se podíváte víc zblízka, začnete si uvědomovat, že jsou něčím mnohem víc. Tihle kluci drží pospolu způsobem, s jakým jsem se ještě nikdy předtím nesešel. Dám vám příklad. Když si jdeme sednout, abychom si dali pauzu, každý dá bez diskuzí své jídlo doprostřed a všichni začneme jíst. Nikdo nikdy nejedl sám, všichni jsme jedli společně a nikdo neřešil, jestli přispěl více nebo méně než někdo jiný. Něco podobného se dělo i s lezeckým vybavením. Když jsem viděl, jak všichni sdílí jedno drahocenné lano, bez debat, kdo jde první nebo kdo jde jak často, věděl jsem, že bych se od nich mohl mnohému naučit.

Když dojde na lezecké vybavení, jsou tihle kluci kompletně závislí na zahraničních návštěvách. Jen když lezci ze zahraničí místním něco nechají, mohou si vyměnit staré sedáky a lana za nové, nebo doplnit, co jim chybí. Když vidím, jak si mí přátelé během jednoho dne na útesech povyměňují všechny svoje věci, nedokážu vůbec určit, co komu patří.

Připadám si tu strašně vítaný a často mi někdo pomáhá, ať už jde o to sehnat taxi, nakoupit mi věci denní potřeby (jsou díky tomu neuvěřitelně levné) nebo nést moje fotografické vybavení. Dělíme se o dobré příběhy, o vtipy i o svá lana.

Hlavně během focení vidím, jak všichni moji noví přátelé touží dělat všechno správně. Oblečou se do jasných barev, ochotně opakují úseky výstupů, dokud nejsem spokojený, a pomáhají mi najít dobré pozice. V jejich očích vidím pýchu, že existuje někdo, kdo si myslí, že to, co

dělají, je důležité, ctí jejich postoj, zkrátka se o ně zajímá. Možná, uvažuji v duchu, je to jeden z mála okamžiků, kdy si připadají opravdu pochopení.

Být návštěvník ze zahraničí, který má tolik příležitostí, podle mě znamená velkou zodpovědnost. Právě proto musím říci něco, co je pro mě velice důležité. Přátelské chování kubánských lezců může být jejich přirozeným postojem, ale také si myslím, že je v něm nevyřčená žádost o pomoc. Než se tedy vydáme na Kubu, měli bychom zvážit několik věcí.

TY jako lezec můžeš spoustu věcí změnit!

Zahraniční lezec, který přijede do Viñales, dříve či později zkříží cestu místním. Jak říkám po zkušenostech se svým pobytem, může to být skvělá zkušenost a kulturní obohacení a krom toho jejich pomoc některé věci opravdu usnadní.

Jejich pohostinnost jde od srdce, hledají jen přátelství, uznání a trošičku té materiální pomoci.

Nikdy nezapomínejte, že spousta cest udělali kubánští lezci a že to jsou oni, kdo celou oblast udržuje. Několik milých slov je proto fajn, pozvání na pivo nebo něco studeného je prima a když je podpoříte lezeckými věcmi, je to na prostá paráda!

Pochopte ale, prosím, že těmto chudým lidem nejde až tak o tu pomoc. Jde o to, že uznávají, co dělají, že se nemají tak dobře jako jejich návštěvníci ze Západu a že lezcům na lezcích záleží i jinde! Místním byste proto měli podporu poskytnout na znamení svého přátelství, úcty a jako povzbuzení, ne jako charitu.

Pár slov je tedy začátek, podpora je pomoc, a přátelství a vědomí, že jste udělali dobrou věc, je výhra pro všechny! Takže až si budete balit na Kubu, dvakrát se zamyslete a vezměte v potaz, že by tam některé věci měly zůstat. Ještě jednou, zahraniční lezci jsou pro Kubánce jediným zdrojem vybavení. Co místní potřebují nejvíc, jsou bolty a plakety. Dále velice uvítají sedáky, expresky, lana a batohy. Pokud máte nějaké hezké starší oblečení, nechte ho tam. Kubánci jsou menší než my Evropané, největší velikost, kterou upotřebí, je M.

Kromě lezeckého vybavení Kubáncům velice pomůže, když jim přinesete MP3 přehrávače, kapesní nože, čelovky, starou goretexovou bundu, hezké lezečky...

Úžasná zkušenost

Můj pobyt na Kubě byl nečekaně pozitivní zkušeností. Hodně jsem se tu toho naučil pro život. A co se týče lezení, znovu jsem si uvědomil, jak důležité je být s přáteli a jaký rozměr lezení může mít jako způsob života! Díky všem těmto zkušenostem se lezení samotné ocitlo tak trochu v pozadí.

Byl bych rád, kdyby slova, co jsem tu napsal, tenhle svět trochu změnila. Hlavně pro mé přátele Yara, Adriana, Leosvandise, Jenriho a Maikela!

text Gerhard Schaar
foto www.gerhardschaar.com

Infokoutek o Kubě

Kdy se tam vydat?

Nejllepší měsíce jsou prosinec, leden a únor, ale i předtím nebo potom je to tu celkem fajn. V létě je moc vedro a deštivo.

Lety:

Kuba, jak všichni víme, leží v Karibiku a z Evropy se na ni dá dostat lety z Paříže, Říma, Barcelony a Amsterdamu.

Víza:

Když jedete na Kubu, vízum nepotřebujete, ale musíte mít pas, který je platný minimálně dalších šest měsíců a také letenku z Kubu. V letadle na Kubu byste si také měli koupit „turistickou kartu“. Když procházíte imigračním, orazítují vám totiž právě tuto kartu, a ne pas. Takže se o ni dobře starejte a neztratíte ji. Na Kubě pak můžete zůstat následujících 30 dní. Pobyt si za malý poplatek můžete prodloužit o dalších 30 dní.

Měny a bankomaty:

Na Kubě jsou dvě měny: jedna pro samotné Kubánce – peso, a jedna pro všechny návštěvníky – „konvertibilní peso“ neboli „CUC“. Jedno peso má hodnotu pouhé 1/25 CUC!

Všechny měny si můžete vyměnit bankách či směnárnách, kde se účtuje poplatek 8 %.

Pokud si chcete vyměnit americké dolary, účtuje se za tyto transakce dodatečný poplatek 10 %.

Ve velkých městech i ve Viñales jsou bankomaty. Můžete tu použít svou vlastní kartu, ale nespolehejte na ni! Nemusí fungovat, nebo bude prostě „prázdna“. Připravte se proto na to, že si budete peníze vyzvedávat se svým pasem a kreditkou (nejčastěji tu přijímají VISA karty) v bance.

Kolik co stojí?

Kuba není pro cizince levné místo, neboť všechno kontroluje vláda a veškeré ceny jsou pevně dané. Měli byste počítat zhruba 30 až 40 € na osobu a den.

Bezpečnostní doporučení:

Nikde nechodte s pasem. Nechte ho v hotelu nebo ve svém pokoji. Také si s sebou nikdy neberte víc peněz, než na ten den potřebujete.

Ubytování lezců v Havaně:

Esther Cardoso: nádherný starý koloniální dům s vysokými stropy a balkóny, v centru, vedle „Habana vieja“. Perfektní, pokud chcete pěšky prozkoumat město. Aguila n. 367, e/Neptuno y San Miguel, centro Habana; Telefon: 53-7-862-0401, mail: esthercardoso@hotmail.com nebo esthercv2551@cubarte.cu; Esther mluví anglicky! Ana Maria Farinas: mezi lezci nejoblíbenější díky tomu, že se nachází blízko havanského autobusového nádraží.

Ana mluví dobře anglicky a může vám pomoci i jinak, protože má spoustu kontaktů.

Salvador Allende (Carlos Tercero) No. 1005, e/ Requena y Almendares, Plaza, Telefon: 53 – 7 – 878 – 2946, mail: mati2k@lare.ch.gov.cu nebo anamaria@isdi.co.cu

Ubytování ve Viñales:

To pravé místo pro lezce je Oscarovo „casa particulares“ – „Casa Oscar“

Adela Azcuy n. 43

Oscar.jaime59@gmail.com nebo telefon 53 – 4 – 869 – 5516

Než se vydáte na Kubu, zarezervujte si místo. Pokud žádné volné místo není, je ve Viñales spousta dalších „casa particulares“.

Doprava z Havany do Viñales:

Svezte se s dopravcem „Viazul“ za 12 CUC. Místo v autobuse se dá zamluvit v cestovních kancelářích po celé Havaně, nebo se vydejte přímo na autobusové nádraží v „Nuevo Vedado“ a nebo na „všeobecné“ autobusové nádraží „Habana Astro Bus Terminal“.

Průvodce

Cuba Climbing

Autoři: Anibal Fernandez & Armando Menocal
Quickdraw Publications, Squamish, Canada

V Evropě seženete na těchto dvou webových adresách: www.cordee.co.uk a www.pizbube.ch

Jídlo

Nejllepší je spoolehnot se na jídlo ve svém „casa particulares“. V malém obchůdku ve Viñales si můžete nakoupit základní věci, jako jsou plechovky s limonádou, voda, pivo nebo sladkosti. Nabídka zboží je ale velice omezená.

Ve Viñales je i malá pekárna (otevřená jen v určitou dobu), kde si můžete koupit chleba.

Na trhu nebo na Raulově farmě se dá sehnat nějaké ovoce.

Doporučuji, abyste si s sebou vzali pořádnou zásobu sladkých tyčinek!

Pronájem auta

Pronájem auta na Kubě je velice drahý. Malé auto pro maximálně 4 lidi vás vyjde na nějakých 45 CUC za den.

Doporučení ohledně vybavení:

Vezměte si lano o délce 70 m a 16 expresek.

Pokud máte v plánu nějaké vícedélkové lezení, vezměte si i druhé lano.

Doporučuje se vzít také navíc pár karabin, které necháte v jisticích nebo slaňovacích bodech, a nějaké smyčky na náhradu starých jisticích bodů a slaňovacích smyček.

Od prosince do února mohou být některé noci hodně chladné a na stinných útesech při větru může být taky pěkně mrazivo! Takže si nezapomeňte vzít dlouhé kalhoty, triko s dlouhým rukávem a fleecovou bundu.

Zvažte, zda nedarovat místním nějaké vybavení, a vezměte si s sebou věci, které můžete oželeť. Nejvíce jsou potřeba nerezové bolty a plakety nebo nerezové borháky s lepidlem.